Die Flügerdecken an der Naht mindestens so lang als der Halsschild, nach hinten deutlich erweitert, grob runzelig punktirt, beim Schildchen und hinter den Schultern etwas eingedrückt. Abdomen gleichbreit, kräftig gerandet, nicht schmäler als die Flügeldecken, fein punktirt vorn etwas kräftiger, alle Segmente mit einem deutlichen Mittelkiel. Die Tarsen kurz, das vierte Glied einfach. Länge 3 m. m.

L. Haglund.

Argynnis Frigga Thbg var. improba Btlr funnen i Sverige. — Fjärilfaunan i trakten av Abisko i Torne lappmark har behandlats bland annat i en uppsats av TORSTEN LAGERBERG: »Anteckningar till Sveriges macrolepidopterfauna» i Entomologisk Tidskrift 1911 samt i A. T:s referat av SHELDONS »Lepidoptera of the Swedish provinces of Jemtland and Lapland» i samma tidskrift 1912 pag. 126. Till de av nämnda författare för området i fråga anmärkta arterna har jag att lägga *Argynnis Frigga* THBG. var. *improba* BTLR, vilken varietet också utgör en nykomling till Sveriges fauna. Det enda exemplar som erhölls av denna högnordiska form, iakttog jag i juli månad 1908 på en ödslig fjällplatå ovan trädgränsen på fjället Nuolja, där vegetationen mellan stenarna utgöres av polarviden, dvärgbjörk, Rhododendron, Arctostaphylos alpina, Diapensia o. s. v. Exemplaret i fråga var det enda fjärilindivid som sågs häruppe, där det vid tillfället var rätt kyligt och blåste friskt. Uppskrämd ur den låga buskvegetationen gav sig fjäriln i väg med en hastig, flackande flykt och hållande sig tätt till marken. Den infångades och befinner sig nu i Riksmuseums samlingar.

Det enda exemplar av denna varietet, som förut synes ha anträffats i Skandinavien, omnämnes i Entomologisk tidskrift 1885 i W. M. SCHÖYENS uppsats »Bemærkninger om enkelte variationer af vore Rhopalocera». Det exemplar, varom där är fråga, avviker i vissa hänseenden från den av BUTLER beskrivna varieteten. Det infångades av R. COLLETT på Store Tamsö i Porsangerfjorden 6 juli 1878. SCHÖYENS uttryck »denne veirhaarde ö» antyder ju överensstämmelse med fyndplatsen vid Torne träsk, varför det är sannolikt att varieteten är en på grund av klimatiska förhållanden förkrympt och illa utbildad form av *Frigga,* en arktisk form alltså av den till den boreala regionens myrmarker hörande huvudarten.

Då jag år 1908 vistades i det numera som naturpark skyddade Abisko-området, gjordes där insamlingar av en yrkeslepidopterolog från Berlin. Han tog rubb och stubb, allt vad han kunde komma över av fjärilar. Jag var nog försiktig att för honom ej omtala fyndet av *improba;* hade något ytterligare exemplar stått att uppbringa, hade han varit mannen att göra det. Man får hoppas, att naturskyddsbestämmelserna i möjligast stränga

mån tillämpas där uppe, så att insektlivet nu ohämmat av människor får utveckla sig.

Varieteten *improba* beskrevs av BUTLER i »The Entomologist's Monthly Magazin» XIII, pag. 206 samt återfinnes i A. ZEITZ' »Die Gross-schmetterlinge des Palearktischen Faunengebietes» 1 Bd: »Die Palæarktischen Tagfalter» pag. 232, där det heter: »*improba* BTLR, eines der am weitesten nach Norden gehenden Lepidopteren, von Nowaja Semlja, ist kleiner und obenher dunkler; auf der Hinterflügelunterseite ist die Mittelbinde etwas lebhafter gelb und der Rhombus vor der Costamitte lebhafter blauweiss.»

Anton Jansson.

Iakttagelser angående Cerura vinula. — Bland vår faunas fjärilar finnas väl få som tilldragit sig entomologernas intresse så som *Cerura vinula*. Detta bland annat på grund av larvens egendomliga utseende. Den är ju det klassiska exemplet på »trotsställning», varvid främst tänkes på den upplyftade främre delen av kroppen, det indragna huvudet, de båda stora »ögonlika» fläckarna och de pisksnärtlika, rörliga trådarna från spröten på sista segmentet. Den tycks emellertid även ha ett verkligt, aktivt sätt att försvara sig. Detta synes emellertid mera sällan komma till användning, och jag har blott vid ett tillfälle iakttagit det, ehuru jag under många år varje sommar studerat *Cerura*-larven. Det var på Orust vid Assmunderöd den 1/8 1908, då jag upptäckte två sådana fullväxta larver sittande på asp. På ungefär 50 cm. avstånd utsprutade båda larverna från en punkt på huvudets nedre del en fin stråle av en skarp vätska. Den ena strålen träffade mitt öga och orsakade en stunds sveda. Vätskans lukt påminner om myrsyra. Larverna fångades och förpuppade sig inom ett par dagar, varpå 2 hanar kläcktes följande vår. Det här omtalade sättet för försvar torde ej vara så allmänt bland fjärilar. REUTER omnämner i »Insekternas lefnadsvanor och instinkter» endast ett liknande fall (sid. 145), även detta hos en spinnare. Vätskan angives här vara blod.

Trots *Cerura*-larvens mångsidigt utbildade skydd går den ej fri från angrepp. På vissa lokaler i Bohuslän, t. ex. på Stora och Lilla Hasselön vid Orust, voro flera somrar i rad flertalet påträffade larver angripna av parasiter. Dessa syntes som små svartbruna, spetsigt äggformade bildningar utanpå huden och kvarsutto vid hudombytena. Larverna växte normalt och förfärdigade med vanlig konstnärlighet sina kokonger. I stället för fjärilar framkommo så följande vår talrika, sinsemellan mycket olikstora, exemplar av parasitstekeln *Paniscus cephalotes*. Stekelkokongerna lågo i en bunt inuti Cerura-kokongen. Steklarna tyckas ej som fjärilen till sitt förfogande ha någon frätande vätska att öppna den hårda kokongen med, utan begagna härvid sina kraftiga käkar.

Einar Klefbeck.